

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností na měsíc

listopad 2024

Jan Smudek

Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice

Amerling, Karel Slavoj, MUDr. - lékař

* 18. 09. 1807 - Klatovy (okr. Klatovy)
+ 02. 11. 1884 - Praha (Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Domažlicko

Literatura: Kartotéka Muzea Chodska., Internetová encyklopedie Wikipedia: heslo Karel Slavoj Amerling.

Anotace: Český lékař, pedagog a filozof. Roku 1842 založil v Praze na Novém Městě vzorovou školu, nazvanou Budeč. Publikoval knihy o přírodních vědách, které byly zaměřeny hlavně na venkovské obyvatelstvo, pořádal porady pro učitele. V roce 1871 se ujal vedení Ernestina, nově zřízeného ústavu pro slabomyslné děti (na Hradčanech), prvního svého druhu v Rakousku-Uhersku. - 140. výr. úmrtí

Babka, Jan - zakladatel aeroklubu

* 29. 11. 1919
+ 28. 10. 1999

Místa působení: Staňkov (okr. Domažlice)

Literatura: Pavlík, Josef: Den otevřeného letiště. Staňkovsko, 2009, č. 85, s. 4.

Anotace: Předválečný člen Západočeského aeroklubu v Plzni, zakladatel letiště a aeroklubu ve Staňkově - v roce 1945. Za svou činnost oceněn jednou z nejvyšších poct mezinárodní letecké federace FAI - diplomem Paula Tissandiera za mimořádné celoživotní zásluhy o rozvoj letectví. Válečné nasazení prožil v Hamburku. Civilním povoláním učitel na Středním odborném učilišti v Domažlicích. - 105. výr. narození

Boček, Bohumil, arm. gen. - náčelník generálního štábu

* 04. 11. 1894 - Sivice (okr. Brno-venkov)

+ 16. 10. 1952 - Valdice (okr. Jičín)

Místa působení: Praha, Domažlice, Velká Británie, SSSR

Literatura: Laštovka, V.: Obrana národa na českém západě. In: Minulostí západočeského kraje. 26, s. 176-177. Plzeň: Západočeské nakladatelství, 1990., Vojenské dějiny Československa. 4, 5. P., NV 1988 a 1989. (5. díl., s. 87, fot.), Bartoš, J.: Osobnosti českých dějin, s. 24. Olomouc: Alda, 1995., Vorlíček, J.: Tragický osud generála. Domažlický deník, roč. 8, 1999, 02. 11., č. 255, s. 17., Vorlíček, J.: Tragédie Bočkových. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 25. 03., č. 71, s. 25., Internetové stránky Ministerstva obrany ČR - Galerie náčelníků Generálního štábu., Vojenské osobnosti československého odboje 1939-1945, s. 30. Praha: Ministerstvo obrany ČR-AVIS, 2005., Paleček, P.: Zapomenutý generál: Příběh náčelníka hlavního štábu Bohumila Bočka (1945-1948) a jeho syna Zdeňka. In: Po stopách nedávné historie: Sborník k 75. narozeninám doc. Karla Kaplana. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2003, s. 222-245.

Anotace: Pocházel z obce Sivice na východ od Brna. Během 1. světové války působil jako důstojník čsl. legií v Rusku, za první republiky pak zůstal v armádě a zastával v ní různé funkce. Působil například jako velitel 6. hraničářského praporu v Domažlicích. V roce 1939 byl pražským ústředím Obrany národa pověřen vybudovat odbojovou síť na Domažlicku, z bývalých aktivních vojáků domažlické posádky zorganizoval ilegální skupinu této organizace. Výstavbu okresního vojenského velitelství svěřil pplk. J. Herklocovi, protože sám pracoval převážně v Praze. Zaměřil se i na výstavbu náhradního vedení z řad záložních vojáků pro případ zatčení vojenského velení. Přikročil i k výstavbě zpravodajské sítě v okrese. Domažlická ON opatrovala též zbraně a střelivo a podílela se na organizování přechodu vojáků do zahraničí. Jednotky Obrany národa byly zřízeny také v Klatovech a Sušici. Skupiny domažlická a sušická byly řízeny z Klatov. Podplukovník Boček odešel na začátku roku 1940 ilegálně do Anglie, odkud hovořil v rozhlase pod krycím jménem "plukovník Chodský". Působil zde jako zástupce velitele Čsl. samostatné obrněné brigády. Z Anglie odletěl do SSSR, kde již jako brigádní generál B. Chodský velel tankové brigádě 1. čsl. sboru při Karpatsko-Dukelské operaci. Na začátku roku 1945 se jako zástupce gen. Ludvíka Svobody zúčastnil česko-ruských rozhovorů o budoucnosti naší armády. V období 25. 3. 1945 až 9. 5. 1945 působil ve velení 1. čsl. armádního sboru v SSSR jako zastupující velitel. V květnu 1945 po jmenování L. Svobody ministrem obrany byl B. Boček jmenován náčelníkem generálního štábu. Stal se i členem Vojenské rady vytvořené rozhodnutím ministerské rady z 5. 4. 1945. V červenci 1945 byl již jako divizní generál B. Boček jmenován členem přípravného výboru Národního svazu brannosti, jehož se stal později místopředsedou. Spolu s armádním generálem K. Klapálkem jako nejbližší spolupracovníci ministra národní obrany a oba jako bezpartijní odbojáři usilovali o výstavbu armády v duchu požadavků vojenských částí Košického vládního programu. Jako náčelník generálního štábu působil armádní generál B. Boček do října 1948. Koncem roku 1949 byl poslán do výslužby a v únoru 1952 byl komunisty zatčen a uvězněn. Zemřel ve věznicí Valdice u Jičína (následkem nelidského zacházení a díky odepření nutné zdravotní péče), pochován byl v Dubisku u Zábřehu na Moravě. Pozn.: Velitelem domažlické jednotky Obrany národa se stal po B. Bočkovi pplk. Jaroslav Herkloc, který byl pak zatčen v březnu 1940. Manželka B. Bočka byla zatčena v dubnu 1942 a v říjnu téhož roku v Mauthausenu popravena. Dne 9. 8. 1945 byl jmenován čestným občanem Domažlic spolu s Msgre. B. Staškem.

- 130. výr. narození

Cesarini, Julian - kardinál

* 1398 - Řím (Itálie)
+ 10. 11. 1444 - Varna (Bulharsko)

Místa působení: Itálie, Norimberk (Německo), Basilej (Švýcarsko)

Literatura: Kumpera, J.: Osobnosti a západní Čechy, s. 221. Plzeň, Ševčík 2005., Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo Julian Cesarini.

Anotace: Kardinál a vůdčí činitel basilejského koncilu, jeden z iniciátorů a duchovní vůdce křížové výpravy proti husitům. Osobní účastník bitvy u Domažlic 14. srpna 1431, na útěku ztratil svůj červený kardinálský klobouk. Zahynul po bitvě u Varny v listopadu roku 1444, kde křížácká vojska podlehla Turkům. - 580. výr. úmrtí

Císař, Ludvík, doc., Ing. - matematik

* 29. 11. 1919 - Plzeň (okr. Plzeň-město)
+ 29. 11. 1987 - Ulm (Německo)

Místa působení: Plzeň, Domažlicko, Stuttgart (Německo), Ulm (Německo)

Literatura: Pejskar, J.: Poslední pocta, s. 23. USA: Rosedale Printing Company, 1989.

Anotace: Absolvoval ČVUT, pracoval ve Škodových závodech. Působil jako odborný asistent plzeňské VŠSaE, pak jako docent a vedoucí Ústavu matematiky. Po prověrkách v roce 1959 musel ústav opustit, pracoval v plzeňském Výzkumném zkušebním ústavu. Do exilu odešel v r. 1969. Od roku 1971 působil jako učitel matematiky a fyziky ve Stuttgartu. Byl členem plzeňského smíšeného sboru Česká píseň, v Západním Německu pokračoval v šíření české hudby. - 105. výr. narození

Coudenhove-Kalergi, Richard N., PhDr. - politik

* 17. 11. 1894 - Tokio (Japonsko)
+ 27. 07. 1972 - Schruns (Rakousko)

Místa působení: Poběžovice (okr. Domažlice), Rakousko, USA, Švýcarsko

Literatura: (jk): Občanství přidělí. Domažlický deník, roč. 9, 2000, 18. 05., č. 115, s. 16., Vorlíček, J.: Zakladatel Panevropy. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 01. 08., č. 177, s. 17., Špačková, M.: Kdo byl Mikuláš Coudenhove Kalergi. Domažlický deník, roč. 13, 2004, 15. 05., č. 113, s. 11., Příbková, J.: Město chce slavnosti pořádat pro místní. Domažlický deník, roč. 13, 2004, 18. 05., č. 115, s. 10., Poběžovice, s. 117. Poběžovice: OS Dobrohost, 2009., Internetová encyklopedie Wikipedie, heslo Richard Mikuláš Coudenhove-Kalergi.

Anotace: Narodil se jako druhé dítě rakouského diplomata, správce velvyslanectví Rakouska-Uherska, hraběte Jindřicha Coudenhove-Kalergi a Japonky Micuko Ayoama. V roce 1895 rodina přesídlila na zámek do Poběžovic, který vlastnila od roku 1864. Kosmopolitní prostředí poběžovického zámku ovlivnilo i jeho pozdější pohled na svět. Po ukončení vídeňského šlechtického tereziánského gymnázia přešel na vídeňskou univerzitu, kde studoval filozofii a dějiny. Doktorát filozofie složil v r. 1916. V roce 1920 založil ve Vídni panevropské hnutí. Ve své knize Panevropa (poprvé vyšla roku 1923) a ve stejnojmenném časopise, který začal vydávat v roce 1924, položil základy evropského spolkového svazu, jehož myšlenku propagoval až do své smrti. Po anšlusu Rakouska odjel nejprve do Švýcarska, později do USA, kde se roku 1940 stal profesorem historie v New Yorku. Po válce se trvale usadil ve Švýcarsku. Roku 1947 se stal zakladatelem a generálním tajemníkem Evropské parlamentární unie, sdružení, které usilovalo o hospodářské a politické sjednocení evropských států. Jeho myšlenkám dala poprvé politickou podobu Rada Evropy založená v roce 1949. Byl nositelem mezinárodní Karlovy ceny za evropské porozumění města Cách a ceny univerzity v Kodani. Byl prvním nositelem japonské ceny míru, byly mu uděleny čestné doktoráty univerzit v Tokiu, Hirošimě a ve Frankfurtu. Městské zastupitelstvo v Poběžovicích schválilo v květnu 2000 návrh rady na udělení čestného občanství in memoriam. Slavnostní ceremoniál proběhl 20. května 2000 při zahájení mezinárodní konference věnované vzájemnému soužití českého a bavorského národa. Dne 16. května 2004 mu byla u vstupu do poběžovického zámku odhalena pamětní deska.
- 130. výr. narození

Echtner, Karel - hudební skladatel

* 16. 11. 1879 - Postřekov (okr. Domažlice)
+ 1929 - USA

Místa působení: USA

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 52. Plzeň, KKS 1977., (jph): Neznámý autor. Pravda, 69, 1988, 28. 10., č. 255, příloha, s. 8.

Anotace: Potomek Jana Sladkého Koziny. V hudební teorii se vzdělal v Plzni u skladatele Viktora Romana Mosera, Fibichova žáka. Roku 1921 odjel do Ameriky, kde popularizoval svými hudebními úpravami chodské lidové písně. - 145. výr. narození

Felix, Emil, PhDr. - literární kritik

* 23. 11. 1889 - Koloveč (okr. Domažlice)
+ 12. 10. 1956 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Plzeň, Domažlice

Literatura: Zpravodaj AS Domažlice, roč. 13, 1986, č. 11, s. 3., Procházka, A.: Byla to osobnost. Pravda, roč. 70, 1989, 06. 12., č. 287, s. 5., Viktora, V.: K 100. výročí nar. E. Felixe. Minulostí Západočeského kraje. 25, s. 222. Plzeň: Zpč. nakladatelství, 1989.

Anotace: Absolvent domažlického gymnázia, na kterém později i učil. Studoval slavistiku a germanistiku. Již jako domažlický student napsal pojednání Chodsko a Domažlicko v české literatuře. Od roku 1918 působil jako profesor obchodní akademie v Plzni. Patřil mezi významné znalce Domažlic a Chodska. Byl zetěm J. F. Hrušky. - 135. výr. narození

Florian, Jakub - purkmistr

* 28. 11. 1804 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 10. 07. 1876 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Představitelé města Domažlic, s. 1., Hana, O.: Výročí domažlického purkmistra a významného občana J. Floriana. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 07. 07., č. 156, s. 12.

Anotace: První purkmistr královského města Domažlice. Měšťan a majitel dvora v Domažlicích (později Panský dvůr). Syn Jakuba Floriana, měšťana a mistra pekařského a Kateřiny, rozené Ciserlinkové. Úřad purkmistra zastával od srpna 1850 do 31. ledna 1861. Kromě toho, že se pečlivě staral o rozsáhlé hospodářství, věnoval se i veřejnému a spolkovému životu. Byl velitelem ostrořelců, zasedal mnoho roků ve sboru obecních starších, v ředitelství spořitelny, byl členem c. k. okresní školní rady, delegátem c. k. zemědělské rady pro České království, členem zemské komise pro upravení pozemkové daně, předsedou zdejšího spolku hedvábnicko-sadařského, členem měšťanské besedy, spolku vysloužilých vojáků, hudebního spolku sv. Cecílie, tělocvičného spolku Sokol. Pochován byl na hřbitově U Svatých. Nástupcem se stal Ondřej Ibscher. - 220. výr. narození

Grössl, Václav - cukrář

* 18. 11. 1924 - Nová Ves u Kdyně (okr. Domažlice)
+ 02. 04. 1944 - Štýrský Hradec (Rakousko)

Místa působení: Štýrský Hradec (Rakousko)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949.

Anotace: Narozen v Nové Vsi u Kdyně, pracoval jako cukrářský dělník. Během 2. světové války totálně nasazen v Rakousku. Zabit při náletu na Štýrský Hradec na začátku dubna roku 1944. - 100. výr. narození

Hoffmann, Jiří - elektromechanik

* 23. 11. 1924 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 05. 05. 1945 - Praha (Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Internetové stránky Spolku pro vojenská pietní místa, heslo Jiří Hoffmann.

Anotace: Rodák z Domažlic, zaměstnán v podniku ČKD Praha-Vysočany. Padl na barikádě během bojů Pražského povstání. Jeho jméno je uvedeno na pamětní desce obětem 2. světové války umístěné v Kolbenově ulici na Praze 9. - 100. výr. narození

Holub, Karel - předseda KČT

* 19. 07. 1921 - Olomouc (okr. Olomouc)
+ 21. 11. 1994 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: (vor): Odešel Karel Holub. Domažlicko, roč. 4, 1994, 08. 12., č. 49, s. 6., Vorlíček, J.: Vzpomínka na K. Holuba. Domažlický deník, roč. 1, 1994, 07. 12., č. 175, s. 11., Vorlíček, J.: Vzpomínka na Karla Holuba. Domažlický deník, roč. 8, 1999, 07. 01., č. 5, s. 12., Babor, J.: Karel Holub byl uveden do Síně slávy. Domažlický deník, roč. 21, 2013, 11. 02., č. 35, s. 2, fot.

Anotace: Dlouholetý funkcionář domažlických turistů. V letech 1965-1970 působil jako předseda Klubu českých turistů v Domažlicích. V roce 1974 byl iniciátorem uspořádání dálkového etapového pochodu Krajem strážců hranic. Roku 2013 uveden in memoriam do Síně slávy české turistiky Plzeňského kraje. - 30. výr. úmrtí

Holý, Bedřich P. - kněz

* 25. 11. 1884 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 16. 07. 1917 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Malonty (okr. Český Krumlov)

Literatura: Holý, J. P.: U hrobu kněze a historika. Domažlický deník, roč. 6, 1997, 21. 06., č. 144, s. 13., Kalendárium osobností západních Čech na rok 2002, s. 93. Plzeň: SVK, 2001.

Anotace: Syn obuvníka Matěje Holého a jeho manželky Magdaleny, rodem Ryněšové. Po maturitě na gymnáziu (1903) odešel do budějovického semináře, kde ukončil studium a byl vysvěcen na kněze (28. července 1908). Poté byl jmenován farářem v Malontech. Trpěl tuberkulózou. Pravděpodobně profesor-historik Bohumil Strér probudil jeho zájem o historii. Holý se věnoval dějinám města Domažlic. Sepsal Dějiny domažlického děkanství, shromáždil prameny k historii děkanského kostela a sestavil rejstříky k domažlickým matrikám od jejich počátku v roce 1631. Často navštěvoval rodné Domažlice, kde zemřel na zánět plic. - 140. výr. narození

Jmenování spisovatele Karla Matěje Čapka-Choda čestným občanem Domažlic (Domažlice, 07. 11. 1924)

- 07. 11. 1924 - Domažlice (okr. Domažlice)

Literatura: Hana, O.: Čestní občané města Domažlic. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 25. 11., č. 276, s. 14., Databáze regionálních osobností MěkBN.

Anotace: Čestné občanství vedení města nejčastěji udělovalo za významné počiny v oblasti veřejného života nebo za propagaci regionu. Od druhé poloviny 19. století do dnešních dnů bylo městem Domažlice takto vyznamenáno několik desítek osobností. Jednou z nich byl i Karel Matěj Čapek-Chod, spisovatel, dramatik a novinář. Ve dvacátých letech 20. století několikrát obdržel Státní cenu za literaturu. Čestné občanství mu bylo uděleno na začátku listopadu roku 1924. - *100. výr. události*

Juráček, František - sedlář

* 03. 02. 1914 - Vídeň (Rakousko)

+ 18. 11. 2009 - Horšovský Týn (okr. Domažlice)

Místa působení: Horšovský Týn (okr. Domažlice)

Literatura: Zpravodaj města Horšovský Týn, 2009, č. 12, s. 4.

Anotace: Pocházel ze smíšeného česko-německého manželství. Rodiče se přistěhovali do Horšovského Týna z Vídně. František vychodil německou školu, vyučil se u otce sedlářem. Po obsazení Sudet musel narukovat do německé armády, dostal se až do Litvy a Ruska. Tam byl zajat a půl roku nosil ruskou uniformu jako tlumočnick. Po skončení války se ocitl v zajateckém táboře v Brně, odkud byl propuštěn na podzim roku 1946. Vrátil se do Horšovského Týna k rodičům. Později absolvoval vojenskou službu ve vojenské nemocnici v Praze. Oženil se, vstoupil do zemědělského družstva, kde pracoval jako sedlář až do odchodu do důchodu. Dlouhodobě se angažoval v krajském sdružení. Jako znalec předválečných poměrů a pamětník byl nevyčerpatelným zdrojem informací o starém městě, jeho obyvatelích, zámku i knížecí rodině. Výrazně pomáhal autorům lokálních publikací. Jízdárně zámku věnoval unikátní ručně zpracovaná koňská sedla, opratě a postroje původně určené pro knížecí rodinu, své staré sedlářské náčiní a šicí stroj. - *15. výr. úmrtí*

Kameníková, Valentina - hudební pedagožka

* 20. 12. 1930 - Oděsa (Ukrajina)

+ 28. 11. 1989 - Praha (Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Horšovský Týn (okr. Domažlice)

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 118. Plzeň: KKS, 1977., Holý, J. P.: Rodačka z ukrajinské Oděsy přesídlila do Horšovského Týna. Domažlický deník, roč. 9, 2000, 25. 11., č. 274, s. 12., Holý, J. P.: Z ukrajinské Oděsy do Horšovského Týna. Zpravodaj města Horšovský Týn, 2000, č. 12, s. 8., Gryc, S., Kuneš, V., Thomayer, L.: Žili v Horšovském Týně, s. 71. Město Horšovský Týn, 2002.

Anotace: Absolventka oděské konzervatoře. Do země přišla v roce 1957 za mužem. Brilantní klavíristka a interpretka díla P. I. Čajkovského. Častým hostem v Horšovském Týně, odkud pocházel její manžel a kde v letech 1957 a 1958 i žila. Proslula také jako vynikající pedagožka, byla profesorkou pražské konzervatoře a AMU. - 35. výr. úmrtí

Kaše, Jan, genmjr., Ing. - generál

* 09. 11. 1959 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Praha

Literatura: Vorlíček, L.: Kartotéka., Internetové stránky Ministerstva obrany ČR, sekce Agentura KIS.

Anotace: Absolvent Vojenské střední školy v Novém Městě nad Váhom, Vojenské akademie Brno a Vojenské spojovací školy Bundeswehru. Od roku 1985 pracoval v různých funkcích na generálním štábu armády, od roku 2004 bezpečnostní ředitel Ministerstva obrany, obranný poradce Kontaktního velvyslanectví NATO u ZÚ, Tel Aviv, jako vedoucí oddělení mezinárodních vztahů MO ČR, od roku 2007 ředitel sekce komunikačních a informačních systémů MO ČR. Specialista komunikačních a informačních systémů, od 1. července 2013 ředitel Agentury komunikačních a informačních systémů AČR. V roce 2016 jmenován do hodnosti generálmajora. - 65. výr. narození

Kirkham, Virgil Paul, 1st/Lt - stíhací pilot

* 27. 11. 1924 - Troutdale (Oregon, USA)
+ 30. 04. 1945 - Trhanov (okr. Domažlice)

Místa působení: USA, Francie, Německo

Literatura: Foud, K.: Letecká válka nad Domažlicemi. Dom. deník, 2, 1995, 27. 4., č. 99, s. 11, fot., Drbal, M.: Poslední let se mu stal osudným. Dom. deník, 2, 1995, 2. 5., č. 102, s. 10., Vorlíček, J.: Dokumenty z historie. Dom. deník, 9, 2000, 25. 7., č. 171, s. 13., Cibulková, M.: Hrdina nebyl nikdy zapomenut. Dom. deník, 20, 2010, 12. 05., č. 19, s. 2, fot., Pechoušek, P.: Thank you Virgil! My nezapomeneme. Sedmička (mutace Plzeň), 3, 2011, 5. 5., č. 18, s. 7., Lochmanová, Z.: Pilot zahynul nad vsí. Dom. deník, 18, 24. 01. 2009, č. 20, s. 3., Záznam na komunitním serveru pro veterány ozbrojených sil Spojených států amerických.

Anotace: Americký válečný letec, pilot stíhacího letounu P-47 Thunderbolt. Zahynul 30. dubna 1945 při útoku na kolonu německých obrněných vozů u Trhanova, když po zásahu pilotní kabiny křídlem stroje zachytil o vrcholek stromu. Místo dopadu letadla připomíná památníček, v obci Újezd se na obecním úřadě nachází pomník. Některé zdroje uvádějí, že Virgil Paul Kirkham byl posledním americkým stíhacím letcem, který zahynul při bojové akci nad Evropou. - 100. výr. narození

Krátký, Jaroslav - malíř

* 28. 11. 1889 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 22. 06. 1969 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Paříž (Francie), Plzeň, Chodsko

Literatura: Toman, P.: Nový slovník československých výtvarných umělců. 1, s. 556. P., R. Ryšavý 1947., Malá encyklopedie výtvarných umělců a architektů západních Čech: 1945-1990, s. 65. Plzeň: Západočeské nakladatelství, 1990., Potužáková, J.: Příslušník zakladatelské generace. Pravda, roč. 70, 1989, 05. 12., č. 286, s. 5., JPH: Vzácný rodák a VŘSR. Zpravodaj AS, roč. 11, 1984, č. 10, s. 4., Losenický, B.: Trojí proměna malířského vidění v tvorbě J. Krátkého, F. Koblihy a J. Patery. Spektrum, 1999, č. 4, s. 13-15.

Anotace: Otec měl na domažlickém náměstí knihkupecký obchod. Jaroslav absolvoval domažlické gymnázium a Umělecko-průmyslovou školu v Praze (prof. Dítě), studoval i v Paříži a Mnichově. V Paříži se seznámil s F. Kupkou a jeho tvorbou. Během 1. světové války se dostal do Ruska. Po návratu vyučoval na středních školách v Plzni a byl spoluzakladatelem Pedagogického institutu. Vedoucí katedry výtvarné výchovy na plzeňské pedagogické fakultě. Často jezdil na Chodsko, odkud čerpal náměty pro své obrazy.

- 135. výr. narození

Kresl, Ladislav, RNDr. - středoškolský profesor

* 14. 09. 1911 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 02. 11. 1989 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Užhorod (Ukrajina), Praha, Zlín, Domažlice

Literatura: (jph): Pedagog a sportovec. Nová Pravda, roč. 1, 1990, 03. 11., č. 258, příloha, s. 8., Žán, M.: Odešel RNDr. L. Kresl. Zpravodaj západočeské pobočky Čs. botanické společnosti, roč. 27, 1989, č. 2, s. 1., Kubásková, E.: Kdy zemřeli? 1986-1990. 2, s. 51. P., NK 1995., Menšík, Vl.: Osobnost L. Kresla se může stále připomínat. Domažlický deník, roč. 6, 1997, 02. 04., č. 77, s. 15.

Anotace: Absolvent Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze (obor přírodopis-chemie, RNDr. v roce 1938), výpomocný učitel na měšťanských a středních školách v Praze, profesor Hebrejského reformního reálného gymnázia v Užhorodě (1937-38). Za okupace profesor a knihovník výzkumného ústavu u firmy Baťa ve Zlíně (od roku 1942 zde pracoval jako chemik). V letech 1945 až 1972 profesor gymnázia v Domažlicích. Dlouholetý okresní konzervátor ochrany přírody - od roku 1954. Zasloužilý učitel v roce 1971, Zasloužilý mistr turistiky v roce 1979. - 35. výr. úmrtí

Lamingen z Albenreuthu, Wolf Maxmilián - šlechtic

* 20. 11. 1634 - Chodský Újezd (okr. Tachov)
+ 02. 11. 1696 - Trhanov (okr. Domažlice)

Místa působení: Trhanov (okr. Domažlice)

Literatura: Maur, E.: Kozina a Lomikar. P., Melantrich 1989., Kramařík, J.: Kozina a Lomikar v chodské lidové tradici. P., Academia 1972., Holý, J. P.: Rehabilitace pro pana Lamingena z Albenreuthu. Dom. deník, roč. 10, 2001, 31. 10., č. 254, s. 18., Šebek, S.: Lomikarova hrobka vydala svá tajemství. Týdeník Domažlicko, roč. 23, 2013, 18. 12., č. 49, s. 3.

Anotace: Majitel trhanovského panství a zámku. Nejmladší ze čtyř dětí Volfa Viléma z Lamingenu a Albenreuthu. Sňatek uzavřel jako čtyřicetiletý v roce 1674 s vdovou po prezidentu české komory Alexiovi z Mitrovic, Kateřinou Polyxenou, rozenou Popelovou z Lobkovic. Česká kultura a jazyk mu byly cizí, nedochoval se jediný český písemný projev. Byl nicméně schopný ekonom. Teprve za něj se na Chodsku rozvinulo režijní vrchnostenské podnikání, jinde běžné již v 16. století. Územně rozdrobené panství zděděné po otci dokázal účelně zkoncentrovat a zaokrouhlit. S novými statky získal nejen řadu vsí, ale i dvě městečka a tím se zbavil tržní závislosti na Domažlicích. Poblíž Nemanic vybudoval skelnou huť, v nynější Peci pod Čerchovem železárnou, pro niž na panství pracovalo pět hamrů, ve Kdyni založil manufakturu na výrobu mlynářských plátýnek a punčoch. Do sporů s Chody se dostával pro omezování jejich rozsáhlé samosprávy a různých hospodářských výsad a zejména pro odpor Chodů k robotě. Chodové žádali o potvrzení svých privilegií, protestovali proti robotám a různým projevům nevolnictví. Bratři Lamingenové se ale postavili k požadavkům svých poddaných od počátku velmi rozhodně na odpor. Zejména Wolf Maxmilián byl rozhodnut s odporem Chodů jednou provždy skoncovat. Pokračující spory vyvrcholily chodským povstáním roku 1693, vedeným Janem Sladkým Kozinou a jeho popravou. - 390. výr. narození

Liška, Eugen - organizátor hudebního života

* 12. 11. 1909 - Plzeň (okr. Plzeň-město)
+ 23. 10. 1988 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: (jk): Za E. Liškou. Nové Domažlicko, roč. 19, 1988, 17. 11., č. 47, s. 3., Skala, J.: Kruh přátel hudby vzpomíná. Domažlické noviny, roč. 2, 1993, č. 41, s. 6., (vor): Evžen Liška. Domažlicko, roč. 3, 1993, 28. 10., č. 43, s. 3., (sk): Vzpomínka na E. Lišku. Domažlický deník, roč. 1, 1994, 20. 10., č. 135, s. 10., (vor): Vzpomínka na E. Lišku. Domažlicko, roč. 4, 1994, 27. 10., č. 43, s. 4., Kubásková, E.: Kdy zemřeli? 1986-1990. 2. Errata, s. 16. P., NK 1995., Skala, J.: Byl to obětavý kulturní pracovník. Domažlický deník, 1998, 26. 10., č. 251, s. 11., Vorlíček, J.: K nedožitým devadesátinám E. Lišky. Domažlický deník, roč. 8, 1999, 15. 11., č. 265, s. 25., (jph): Zasloužil se o domažlickou kulturu. Domažlický zpravodaj, 1999, č. 7, s. 5.

Anotace: Absolvent reálného gymnázia a obchodní akademie, krátce pracoval v soukromé kanceláři stavitele Schröpfera v Domažlicích a jako policejní adjunkt. V letech 1939-1948 policejní důstojník v Českých Budějovicích, účetní a dělník Okresního stavebního podniku v Domažlicích, pracovník Kdyňských strojren. Spoluzakladatel a tajemník Kruhu přátel dobrého umění (1956-1958), spoluzakladatel Kruhu přátel hudby při MKS (1980). Jeho zásluhou se v červnu 1957 uskutečnila v Domažlicích velká akce Hudební Domažlice, při níž byla odhalena pamětní deska Karlu Procházkovi, členu Ševčíkovo-Lhotského kvarteta. Spolu s A. Götzem autor publikace Za slávou české hudby. V pozůstalosti zachována řada básní určených rodině a přátelům, ale také věnovaných českým skladatelům a jejich tvorbě. Kopie uloženy v regionálním fondu MěkB. Autor literárně-hudebních libret pro Kruh přátel dobré hudby. Pořady byly uskutečněny vesměs v Domažlicích, eventuálně ve Kdyni v letech 1980 až 1982. - 115. výr. narození

Martinovská-Fleglová, Ludmila - klavíristka

* 22. 11. 1899 - Blatná (okr. Strakonice)
+ 14. 10. 1974 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 26. Plzeň: KKS, 1977., Vorlíček, J.: L. Fleglová-Martinovská. Domažlický deník, 1999, 04. 11., č. 257, s. 15.

Anotace: Dcera skladatele Václava Flegla, sestra Jaromíra Flegla. Hrála na klavír, housle, violu a varhany. Otevřela si vlastní hudební školu, vyučovala až do roku 1964, celkem 46 let. Byla stálou doprovázečkou na koncertech Čerchovanu, hrála s Jindřichem Jindřichem. Veřejnou činnost ukončila 2. června 1962 při jubileu šedesátiletí trvání Čerchovanu. - 125. výr. narození

Mišovský, Rafael - místokomorník zemských desek

* 1580 - Horšovský Týn (okr. Domažlice)
+ 21. 11. 1644 - Praha (Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Zpravodaj H. Týna, 1990, září-říjen, s. 8., Rukověť humanistického básnictví, 3, s. 364. P., Academia 1969., Gryc, S., Kuneš, V., Thomayer, L.: Žili v Horšovském Týně, s. 19. Město H. Týn 2002.

Anotace: Právník a básník, tajemník rakouského místodržícího, místokomorník zemských desek s povinností překládat do češtiny. Studoval v Praze u jezuitů, potom v Paříži a Římě. Dosáhl titulu doktora všech práv a působil u odvolacího soudu v Praze. Potom byl jako císařský komisař vyslán do různých měst na Moravě a v hrabství kladském, kde obracel protestantské obyvatelstvo na katolickou víru. Za mnohé služby jej císař Ferdinand II. povýšil v roce 1621 do vladyckého stavu s titulem ze Sebusína a Horštejna. V roce 1628 mu císař daroval statek Bulíkov a jmenoval jej sekretářem české dvorní kanceláře. Zasloužil se také o český jazyk a literaturu. Přeložil do češtiny Paprockého Diadochus a doplnil jej pojednáním o kláštorech a opatech v Čechách. Vyučoval českému jazyku arciknížete Ferdinanda, syna císaře Ferdinanda II. Napsal řadu oslavných básní a 540 nekrologů. - 380. výr. *úmrtí*

Novák, Arne, prof., PhDr. - rektor

* 02. 03. 1880 - Litomyšl (okr. Svitavy)
+ 26. 11. 1939 - Polička (okr. Svitavy)

Místa působení: Česká Kubice (okr. Domažlice), Domažlice, Praha, Brno, Kutná Hora
Literatura: Slovník českých spisovatelů, s. 361. P., ČS 1964., Mlnářiková, H.: Domažlické kamínky, s. 49. Domažlice: KBN, 1995., Internetová encyklopedie Wikipedie, heslo Arne Novák., Fotografický archiv Lukáše Vorlíčka.

Anotace: Syn spisovatelky Terezy Novákové poznal Chodsko a Domažlice při prázdninovém pobytu s matkou v penzionu na České Kubici v roce 1899. Pobyt na něj zapůsobil tak hluboce, že se rozloučil verši, které zachycují nostalgii loučení se s podzimním krajem i evokují představu Vavřínecké pouti. Na Chodsko se vrátil několikrát. Přednášel v Domažlicích o Boženě Němcové, při odhalení pamětní desky K. M. Čapka Choda přednesl slavnostní projev. Patřil k našim předním literárním kritikům a historikům, jeho nejvýznamnějším dílem jsou Přehledné dějiny literatury české. V letech 1938 a 1939 byl zvolen rektorem Masarykovy university v Brně. - 85. výr. *úmrtí*

Odvoďy, Vladimír, Ing. - odbojář

* 05. 05. 1919 - Havlovice (okr. Domařlice)

+ 01. 11. 1999 - Praha (Hlavní město Praha)

Místa působení: Domařlice, Flossenbürg (Německo), Praha

Literatura: Paroubková, J.: Zemřel ing. Vladimír Odvoďy. Domařlický deník, roč. 8, 1999, 10. 11., č. 262, s. 15.

Anotace: Narodil se v Havlovicech, kde učil jeho otec Antonín Odvoďy na tehdejší škole. Mládí prožil v Domařlicích, kde absolvoval gymnázium a byl zapojen do junáckého oddílu. Po maturitě začal studovat v Praze strojní inženýrství. Po Smudkově aféře byl mezi 150 domařlickými muži odvečenými do koncentračního tábora Flossenbürg. Po svém propuštění 18. března 1943 bojoval proti nacismu dál. Dne 6. června 1944, tj. v den invaze v Normandii, složil již podruhé přísahu věrnosti vlasti, tentokrát do rukou nadporučíka Jana Havla a poručíka Josefa Fahrnera. Tito byli pověřeni ústředím Rady tří vybudovat v jihozápadních Čechách ilegální organizaci R 3-Gama, v Domařlicích po koni Karla Šteinerja-Veselého zvanou Niva. Její štáb se sídlem v Domařlicích měl dvacet členů, mezi nimiž bylo 18 junáků. Po válce byl za odbojovou činnost dekorován stříbrným stupněm junáckého kříže Za vlast 1939-1945, Československým válečným křížem 1939-1945 a československou medailí Za zásluhy druhého stupně. Po osvobození dostudoval strojní inženýrství a zůstal v Praze jako vědecký pracovník Výzkumného ústavu obráběcích strojů a obrábění. Autor publikace KT Flossenbürg - tábor domařlických. V ní mimo popsání života v lágru uvedl úplný seznam zatčených spoluobčanů a data jejich návratu. - 25. výr. úmrtí

Pasovský, Vratislav - architekt

* 13. 11. 1854 - Kostelec nad Orlicí (okr. Rychnov nad Kněžnou)

+ 14. 05. 1924 - Praha (Hlavní město Praha)

Místa působení: Čerchov, Postřekov (vše okr. Domařlice), Domařlice, Tannaberg u Vřerub (zaniklá vesnice, okr. Domařlice), Praha

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 1999, s. 5. Plzeň: SVK, 1998., Vorlíček, J.: Pasovský se zasloužil o rozvoj turistiky. Domařlický deník, roč. 8, 1999, 27. 05., č. 122, s. 16., Sborník Klubu českých turistů, s. 13. P., 1998., Internetová encyklopedie Wikipedie, heslo Vratislav Pasovský.

Anotace: Pocházel ze staré stavitelské rodiny, studoval ve Vídni a v Praze, kde se pak usadil. Vystavěl řadu veřejných budov (zejména škol) v Praze i mimo ni. Dostal množství ocenění za projekty staveb v Bosně-Hercegovině. Člen pražského obecního zastupitelstva, kde působil přes 20 let. Jako stavební inspektor se podílel např. na pomníku Palackého, na Obecním domě, na Mánesově mostě i na systému pražské kanalizace. V roce 1901 byl proto jmenován císařským a královským stavebním radou. Zabýval se studiem českých stavitelských památek. Restauroval kostel sv. Anny na Tannabergu u Vřerub a starobylý chodský kostel U Svatých v Domařlicích. Je také autorem četných turistických staveb, např. chýše na Čerchově, která je nazývána Pasovského chýše nebo lanové dráhy a rozhledny na Petříně. Jmenován čestným občanem Starého Postřekova. V roce 1903 jmenován čestným členem domařlického Klubu českých turistů. - 170. výr. narození

Pejsar, Václav, des. - příslušník čsl. zahraniční armády

* 11. 05. 1923 - Tlumačov (okr. Domažlice)
+ 09. 11. 1944 - Dunkerque (Francie)

Místa působení: Dunkerque (Francie)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Cibulková, M.: V Tlumačově uctili památku Václava Pejsara. Týdeník Domažlicko, roč. 24, 2014, 25. 06., č. 25, s. 1, fot.

Anotace: Naroděn v Tlumačově na Domažlicku. Po vychození obecné školy začíná pracovat jako dělník, již v 16 letech ale odchází do zahraničí. Po nějaké době zakotvuje ve Velké Británii, kde vstupuje do naší zahraniční armády a stává se příslušníkem Československé samostatné obrněné brigády. S ní je v pozici tankisty v říjnu roku 1944 nasazen při obléhání Němci obsazeného francouzského města Dunkerque. Dne 5. listopadu je při bojovém střetu těžce raněn, na následky zranění umírá 9. listopadu 1944. Jeho statečnost byla in memoriam oceněna mj. Československým válečným křížem 1939. V rodném Tlumačově je mu věnována pamětní deska. - 80. výr. úmrtí

Praštil, Václav - klarinetista

* 19. 11. 1884 - Zahořany (okr. Domažlice)
+ 07. 06. 1956 - Zahořany (okr. Domažlice)

Místa působení: Zahořany (okr. Domažlice)

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 1996, s. 8. Plzeň: SVK, 1995., Kalendárium osobností západních Čech na rok 1999, s. 99. Plzeň: SVK, 1998.

Anotace: Lidový hudebník, písač a klarinetista. Známý také pod pseudonymem "Bachňák". Pozn.: Podle Kalendária na rok 1996 narozen v roce 1878. - 140. výr. narození

Procházka, Alois ml. - stavitel

* 01. 11. 1889 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 19. 12. 1951 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, J.: Památce Aloise Procházky. Zpravodaj AS NF, roč. 16, 1989, č. 12, s. 3., Holý, J. P.: Stavitel Alois Procházka. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 26. 11., č. 275, s. 20., Cibulková, M.: Jaký byl domažlický rodák Alois Procházka? Domažlicko, roč. 11, 2001, 12. 12., č. 50, s. 4 a 19. 12., č. 51, s. 6., Hana, J.: Vzpomínka na Aloise Procházku. Domažlický zpravodaj, roč. 23, 2001, prosinec, č. 12, s. 11, obr.

Anotace: Pozornost věnoval studiu chodských stavení. Podílel se na uspořádání krajinské výstavy v roce 1927. Byl členem Klubu za staré Domažlice, ve kterém uplatňoval své znalosti stavební historie města. Jako člen tehdejší místní a osvětové komise se zúčastnil všech důležitějších kulturních akcí města. Byl členem Sokola, hasičského sboru i Spolku přátel žehu. Zabezpečoval zejména po technické stránce pořádání různých veřejných akcí. Počátkem 30. let se mu podařilo dosáhnout, aby byly do objektu hradu přemístěny muzejní sbírky z městské radnice. Zajišťoval odvoz Baarovy sochy z Výhledů a pamětních desek ze základu baldovského památníku. Dlouhá léta působil jako správce domažlického muzea. Jeho přičiněním se stal Chodský hrad v době 2. světové války úkrytem nejen pro různé kulturní hodnoty krajiny, ale i pro zbraně, přichystané odbojářskou organizací pro dny osvobození. Jako řada spoluobčanů se ocitl v nacistickém vězení. Byl synem stavitele Aloise Procházky st. a dědem archeologa Zdeňka Procházky. - 135. výr. narození

Prunar, Karel - tiskař

* 03. 11. 1894 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 03. 12. 1954 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Životní výročí L. Karlíkové. Domažlický deník, roč. 9, 2000, 15. 12., č. 291, s. 18.

Anotace: Syn Emanuela Prunara se vydávání Posla od Čerchova ujal v roce 1931. Krize třicátých let zasáhla tiskárnu, ale dařilo se pokračovat ve vydávání Posla. Později v době protektorátu byla prováděna přísná cenzura a v roce 1940 bylo úředně nařízeno změnit název na Posel z Domažlic. Ke konečnému zastavení vydávání došlo 20. září 1941. Otec Ludmily Karlíkové. - 130. výr. narození

Smudek, Jan - odbojář

* 08. 09. 1915 - Bělá nad Radbuzou (okr. Domažlice)

+ 17. 11. 1999 - Díly (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Velká Británie, Díly (okr. Domažlice)

Literatura: Laštovka, V.: Nepolapitelný Jan. In: Minulostí západočeského kraje. 18, s. 95. Plzeň, Západočeské nakladatelství 1982., Laštovka, V.: Nepolapitelný Jan zemřel. Domažlický deník, roč. 8, 1999, 27. 11., č. 277, s. 9, fot., Vorlíček, J.: Vzpomínka na Jana Smudka. Domažlický deník, roč. 9, 2000, 05. 10., č. 232, s. 16., Gazdík, J.: Historici: Nacistický teror vyprovokoval jediný muž. Mladá fronta Dnes, roč. 18, 2007, 04. 01., č. 3, s. 1., Tikal, O.: Hněv na Smudka je neoprávněný. Domažlický deník, roč. 16, 2007, 13. 01., č. 11, s. 12., Koura, P.: Smudkova aféra v kontextu nacistické okupační politiky. In: Dílčák - Informační zpravodaj obecního úřadu Díly, 2009, září, č. 3, s. 5-10, fot., Plachý, J.: Nepolapitelný Jan Smudek. Lidové noviny, 2016, 23. 09., č. 224, s. 22, fot., Mrázová, K.: Nepolapitelný Jan byl legendou českého odboje, nacistům utekl do zahraničí. Dostupné online na internetových stránkách Domažlického deníku.

Anotace: Narodil se v rodině se silným vlasteneckým cítěním. Otec byl topičem státních drah v Domažlicích, kam se přestěhoval s celou rodinou. Jan vychodil měšťanskou školu, vyučil se elektroinstalátérem a ukončil studium odborné živnostenské pokračovací školy. V letech 1936-1938 absolvoval dvouletou průmyslovou školu v Plzni. Od školního roku 1938/39 začal navštěvovat Vyšší průmyslovou školu strojnickou v Kladně, kde ho zastihl vpád nacistických okupantů. V Domažlicích (kam se vracel) věnoval mnoho času skautingu. Hned v březnu 1939 se zúčastnil porady domažlického oddílu junáků, v jejichž čele stál Karel Mathes. V květnu se napojili na odbojovou činnost Bratrského díla a posléze na odbočku Obrany národa. Za svého pobytu na Kladně zastřelil Jan při pokusu o odzbrojení (za asistence svého spolužáka Františka Petra) 7. června 1939 německého policistu Wilhelma Kniesta. Německé úřady potom uskutečnily rozsáhlá represivní opatření - zatkli 111 osob, zastavili činnost české policie a místo ní zřídili služebnu gestapa. Pro oblast Kladna bylo vyhlášeno stanné právo a vypsána odměna na dopadení pachatele. Pachatele se nepodařilo odhalit. V březnu roku 1940 byli zatčeni vedoucí představitelé domažlické odbočky Obrany národa: pplk. J. Herkloc a npor. O. Bartošek, brzy nato i dr. A. Žlábek a J. Procházka. Navíc si zřejmě kladenské a klatovské gestapo uvědomilo možnou souvislost mezi zastřelením W. Kniesta a protinacistickou aktivitou Smudka. Dne 20. března jej přišli tři příslušníci klatovského gestapa zatknout. Smudek jednoho z členů gestapa postřelil pistolí ukrytou za trémem a zahájil útěk. U Březí mu přehradili cestu němečtí finančníci a odváděli ho na stanici. Smudek oba pronásledovatele zastřelil. V předhůří Čerchova narazil na dvoučlennou četnickou hlídku, která se ho pokusila zadržet. Jednoho z nich postřelil. Přes Švihov a Plzeň se dostal do Prahy, kde 29. března hodlal navštívit odbojáře L. Vojtěcha na Spořilově. Díky odbojářům se dostal za hranice a po ročním putování dorazil v březnu 1941 do Anglie, kde mu z obav před německými zpravodajci změnili jméno na Karel Doubek. Po Smudkově útěku zatkli Němci v Domažlicích na 150 rukojmí, které odvezli převážně do koncentračního tábora Flossenbürg. V Anglii prošel Smudek vojenským výcvikem a setrval tam do konce války. Po válce se vrátil do republiky, politicky se angažoval pro Lidovou stranu. Po komunistickém převratu odešel 6. června 1948 do Anglie, kam již předtím odjela jeho manželka Marghareta s dcerou. Na sklonku života se vrátil na Chodsko, aby tu s manželkou bydlel na Dílech. Je pohřben na domažlickém hřbitově. Jeho příběh byl zfilmován v Rusku a inspirovali se jím i Američané ve filmu Casablanca.

- 25. výr. úmrtí

Stadion, Jiří - hrabě

* 01. 11. 1844

+ 18. 05. 1906 - Praha-Zbraslav (Hlavní město Praha)

Místa působení: Trhanov (okr. Domažlice)

Literatura: Kitzberger, S.: Hraběcí Stadionka a Kurzova věž slaví 105 let. Domažlický deník, roč. 19, 2010, 03. 07., č. 154, s. 2., Kitzberger, S.: Vyprávění osobního myslivce hraběte Jiřího ze Stadionu. Domažlický deník, roč. 19, 2010, 03. 07., č. 154, s. 2.

Anotace: Jiří Stadion se narodil jako pohrobek 1. listopadu roku 1844. Stal se důstojníkem u 12. hulánského pluku sicilského krále Františka II. V roce 1894 vlastnil pole, louky, lesy, zahrady i stavební místa o celkové výměře 4 386,20 ha. Mimo jiné to byly zámek s parkem Trhanov, dvory Zahořany, Stanětice, Postřekov a pozemky při Žofiíných Hutích, dále pivovar v Trhanově, dvě vodní pily, cihelna či sklárna v Bedřichových Hutích. Na trh dodával obilí, luštěniny, brambory, skot k chovu, mléko, sýr, pivo, prkna, dříví, zvěř i ryby. Čistý katastrální výnos byl 25 504 zlatých a pozemková daň 5889 zlatých a 95 krejcarů. Jiří Stadion zemřel 18. května 1906 na Zbraslavi u Prahy, kde byl na zotavené. Je pochován na trhanovském hřbitově. Se zemřelým hrabětem Jiřím Stadionem vymřela starší větev Friderikánská a správa panství přešla na linii Filipovskou, konkrétně na jeho bratra, hraběte Filipa Stadionu. Filip Stadion zemřel v roce 1908 jako bezdětný poslední člen rodu Stadionů.
- 180. výr. narození

Suvorov, Alexandr Vasiljevič - vojevůdce

* 24. 11. 1729 - Moskva (Rusko)

+ 18. 05. 1800 - Petrohrad (Rusko)

Místa působení: Rusko, Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)

Literatura: Vorlíček, J.: Vzpomínka na Baarovy slavnosti. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 03. 07., č. 154, s. 17., Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo Alexandr Vasiljevič Suvorov.

Anotace: Ruský generalissimus, vojevůdce a vojenský teoretik. Rozvinul taktiku kolon a rojnic. Při jednom z tažení přespal v Klenčí, v budově Staré pošty. Tam mu byla 5. července 1947 odhalena pamětní deska. Datum narození uvedeno podle gregoriánského kalendáře, podle juliánského kalendáře je to 13. listopadu. - 295. výr. narození

Šmejkal, Karel - politický vězeň

* 11. 11. 1919 - Kdyně (okr. Domažlice)
+ 07. 11. 1997 - Kdyně (okr. Domažlice)

Místa působení: Kdyně (okr. Domažlice), Sachsenhausen (Německo)

Literatura: Šlajer, R.: Vzpomínka na 17. listopad. Kdyňsko, roč. 5, 2009, č. 6, s. 9.

Anotace: Syn kdyňského hostinského Karla Šmejkal, student právnické fakulty, přímý účastník demonstrací studentů v listopadu 1939. Poté vězněn v koncentračním táboře Oranienburg-Sachsenhausen. Domů se vrátil s podlomeným zdravím. - 105. výr. narození

Trauttmansdorff, Adam Matyáš - královský místodržící

* 1617
+ 02. 11. 1684 - Horšovský Týn (okr. Domažlice)

Místa působení: Horšovský Týn (okr. Domažlice), Praha

Literatura: Kumpera, J.: Osobnosti a západní Čechy. Plzeň: Ševčík, 2005, s. 201., Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo: Adam Matyáš z Trauttmansdorffu.

Anotace: Nejstarší syn Maxmiliána Trauttmansdorffa. Císařský rada, královský místodržící, zemský soudce a nejvyšší maršálek Království českého. Majitel zámku a panství Horšovský Týn. V souladu se závětí svého otce založil Adam Matyáš v Horšovském Týně kapucínský klášter, také dal upravit kostel sv. Anny na Vršíčku na rodinnou hrobku. Během jeho působení pokročila germanizace městečka a okolí. - 340. výr. úmrtí

Truhlář, Antonín - středoškolský profesor

* 05. 11. 1849 - Lično (okr. Rychnov nad Kněžnou)
+ 10. 09. 1908 - Praha (Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Domažlické působení profesora Antonína Truhláře. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 20. 11., č. 271, s. 12.

Anotace: Absolvent řádového gymnázia v Rychnově nad Kněžnou a Univerzity Karlovy přišel jako pedagog na domažlické gymnázium tři roky po jeho vzniku, v roce 1874. Podílel se na vzniku Ottova slovníku naučného, pro který sepsal stat' o domažlických humanistech a dalších osobnostech spojených osudy a dílem s Chodskem. Často se do Domažlic vracel, zejména za Bohumilem Strérem. Byl řádným členem České akademie věd a umění.
- 175. výr. narození

Tykal, Jaroslav - ředitel Chodovie

* 05. 11. 1919 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 31. 08. 2003 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Domažlický zpravodaj, roč. 16, 1989, č. 11., Malá encyklopedie výtvarných umělců a architektů západních Čech: 1945-1990, s. 120. Plzeň: Západočeské nakladatelství, 1990., (aks): Malíř Chodska. Domažlicko, roč. 4, 1994, 10. 11., č. 45, s. 4., Vorlíček, J.: Osmdesátiny J. Tykala. Domažlický deník, roč. 8, 1999, 11. 11., č. 263, s. 19., Hrádková, P.: Chci ještě namalovat spoustu obrazů. Domažlicko, roč. 13, 2003, 30. 04., č. 17, s. 4., Holý, J. P.: Chodsko ztratilo dalšího svého velkého umělce. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 08. 09., č. 210, s. 12., Cibulková, M.: Zemřel Jaroslav Tykal. Domažlicko, roč. 13, 2003, 10. 09., č. 36, s. 6., Kitzberger, J.: Vzpomínka na vzácného člověka, malíře J. Tykala. Domažlický deník, roč. 13, 2004, 03. 09., č. 206, s. 13., Holý, J. P.: Opustil nás vzácný umělec - spoluobčan. Domažlický zpravodaj, roč. 25, 2003, č. 10, s. 19.

Anotace: Tvorba inspirovaná rodným městem i okolní krajinou. Svým dílem navázal na Jana Paroubka a Karla Kuneše staršího. Okouzlili ho staré Domažlice, zejména jejich zákoutí. Chodská krajina sice v dílech dominuje, ale zachytil i krajinu, kterou poznal na svých cestách po Evropě. Poprvé vystavoval v Domažlicích v roce 1940, další výstavy se uskutečnily v letech 1962 až 1964 a 1985. Od roku 1940 byl členem Svazu západočeských výtvarných umělců. Při studijních pobytech navštívil Belgii, NSR, NDR, Holandsko, Itálii, Francii, Polsko, Bulharsko, Jugoslávii, Švýcarsko a SSSR. S Artcentrem se jeho obrazy dostaly roku 1965 na výstavu do Montrealu. Zasloužil se i o rozvoj výrobního družstva Chodovia, které řídil od jeho počátků přes tři desítky let (1948-1979). Podporoval rozvoj keramické tvorby družstva. - 105. výr. narození

Tykal, Josef - majitel truhlářského závodu

* 11. 11. 1879 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 18. 03. 1943 - Osvětim (Polsko)

Místa působení: Domažlice, Osvětim (Polsko)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice 1949., Internetová databáze Polizeigeängnis Theresienstadt 1940-1945 na stránkách Památníku Terezín.

Anotace: Truhlář a majitel truhlářského závodu. Zatčen 27. ledna 1943, dne 8. února téhož roku předán do terezínské Malé pevnosti. Odtud byl 11. února 1943 odtransportován do nacistického vyhlazovacího tábora v Osvětimi, kde o pět týdnů později zahynul.

- 145. výr. narození

Ublacker, František Ferdinand - sochař

* 14. 05. 1722 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 21. 11. 1779 - Praha (Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Památky archeologické, 28, s. 253., Ročenka Kruhu na rok 1929, s. 50-51., Toman, P.: Nový slovník československých výtvarných umělců. 2, s. 616. P., R. Ryšavý 1950., Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo: Kostel Všech svatých (Uhříněves).

Anotace: Působil v Praze a okolí jako barokní sochař a řezbář. V roce 1752 vytvořil hlavní oltář a kazatelnu kostela Všech svatých v Uhříněvsi u Prahy. Syn sochaře Tobiáše Ublackera.
- 245. výr. úmrtí

Vácha, Božetěch, MUDr. - gynekolog

* 29. 11. 1939
+ 02. 01. 2022

Místa působení: Domažlice

Literatura: Budka, T.: Na začátku letošního roku odešel jeden z nejvýznamnějších obyvatel Domažlicka. Dostupné on-line na internetových stránkách Domažlického deníku.

Anotace: Absolvent domažlického gymnázia a Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni. Roku 1966 nastoupil do domažlické nemocnice, dlouhou dobu mu však bylo bráněno v přípravě na II. atestaci z gynekologie a porodnictví. Tu úspěšně složil až v roce 1980 a stal se zástupcem primáře, kterým byl MUDr. Jaroslav Vaňata. Po jeho úmrtí nicméně nebyl z politických důvodů jmenován jeho nástupcem. Opustil Domažlice a nastoupil na ženské oddělení nemocnice v Chebu, kde však vydržel pouze přibližně 1 rok. Odloučení od domova totiž těžce nesl, a tak se v dubnu 1989 vrátil do Domažlic. Po pádu komunistického režimu byl s účinností od začátku roku 1990 jmenován primářem. V této pozici setrval až do závěru roku 1996, poté ještě téměř 10 let pracoval ve své soukromé gynekologické ambulanci.
- 85. výr. narození

Zápal, Hanuš, Ing. arch. - architekt

* 07. 02. 1885 - Krašovice (okr. Plzeň-sever)

+ 28. 11. 1964 - Kralovice (okr. Plzeň-sever)

Místa působení: Plzeň

Literatura: Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo Hanuš Zápal., Holý, J. P.: Domažlice zdobí dílo proslaveného architekta. Domažlický deník, roč. 14, 2005, 10. 02., č. 34, s. 10.

Anotace: Ing. arch. Hanuš Zápal byl český stavitel, považovaný za nejvýznamnější osobnost západočeské architektury 1. poloviny 20. století. Vystudoval reálné gymnázium v Rakovníku a následně architekturu na České technice v Praze. Nejprve pracoval v kanceláři profesora Jana Kouly, poté pro architekty Antonína Balšánka a Bedřicha Bendelmayera. Roku 1910 začíná pracovat pro město Plzeň, kde se ve 20. letech stal vrchním stavebním komisařem a následně technickým radou. Roku 1931 odešel kvůli zdravotním potížím na vlastní žádost do výslužby. Pohřben byl v Rakovníku. Je mj. autorem budovy hájenské školy v Domažlicích, kde nyní sídlí Obchodní akademie se Střední zdravotnickou školou. - 60. výr. úmrtí

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností Domažlicka na měsíc listopad 2024

Sestavil: Petr Vecka

Zdroj fotografie na úvodní stránce: Lukáš Vorlíček

Domažlice: Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice, 2024

Nestránkováno, 6 výtisků

Tisk: Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice